Poštnina plačana v gotovini

Leto XX.

TRGOVSKI LIST

Številka 120.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din, za ½ leta 90 din, za ¼ leta 45 din, mesečno 15 din; za inozemstvo: 210 din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici 23. — Rokopisov ne vračamo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Izhaja vsak ponedeljek, sredo in petek

Ljubljana, petek 22. oktobra 1937

Cena posamezni številki din 1·50

Dvig našega gospodarstva

je mogoč samo na trdnih temeljih. Temelji našega gospodarstva pa so pridobitni stanovi, oni, ki ustvarjajo vsako leto nove vrednote, ki rede vse druge stanove. Med temi stanovi je od nekdaj kmetski najvažnejši, ne le ker je najštevilnejši, temveč ker opravlja tudi najtežje in najbolj potrebno delo, saj daje hrano za vse. Takoj za njim prideta trgovski in obrtniški stan. Prvi, ker spravlja v denar to, kar pridela kmet in ker skrbi za najcenejšo in najboljšo razdelitev blaga, poleg tega pa ustvarja še narodni kapital. Kjer cvete trgovina, tam je vedno doma blagostanje. Obrtniški stan pa nam zopet daje izdelke, ki jih neobhodno potrebujemo. V moderni dobi pa dopolnjuje delo obrtnika industrija. Narod brez industrije je danes narod brez bodočnosti, ker prodaja ceno svoje pridelke, kupuje pa drago tuje izdelke. Pridobitni stanovi so zato oni temelji, na katerih sloni vse življenje naroda. Ni pretirano če rečemo, da je od tega, kar zaslužijo pridobitni stanovi, tudi odvisno, kako se more razviti narodna kultura in kakšno je socialno življenje naroda.

Naloga politike je, da tem pridobitnim stanovom, kot temeljem vsega gospodarskega življenja, ustvari čim boljše delovne pogoje, med temi stanovi samimi pa doseže čim bolj harmonično sodelovanje. Kajti s tem se potencirajo sile vsega naroda, dočim se drobi vsa narodna sila, če ni dopolnjujočega dela med pridobitniki. Kadar se dopušča, da se pospešuje en pridobitni sloj na škodo drugega, takrat je harmonija med glavnimi temelji narodnega gospodarskega življenja razbita, takrat se začenja nevaren in večinoma tudi usoden razvoj.

Na te temeljne pogoje zdravega narodnega življenja pa se pri nas že nekaj let kar dosledno pozablja. Zlasti pa občutita to trgovski in obrtniški stan, a tudi čisto domača nacionalna industrija mora to le prepogosto prav kruto občutiti. Posledica tega je, da velik del naših pridobitnikov ne more tako uspešno delovati, kakor bi deloval, če bi se le količkaj upoštevali njegovi življenjski interesi. Materialna moč naših pridobitnih stanov zato pada in nekateri se morajo že boriti za golo eksistenco, a velik del se niti za to ne more več boriti, ker so ga razmere že strle.

Naloge pa, ki bi jih morali izvršiti pridobitni stanovi, so danes neprimerno večje, kakor so bile pred leti. Vedno nove iznajdbe, vedno močnejši pritisk tujega sveta in vedno ostrejši tempo življenja zahtevajo od pridobitnih stanov mnogo večjo ekspeditivnost, a tudi mnogo večje kapitale, da morejo vzdržati tekmo s tujim svetom. Vedno večja birokratičnost in kompliciranost predpisov, preziranje njih najosnovnejših potreb pa preprečujejo vsako nastajanje domačega kapitala. V deželi se čuti invazija tujega kapitala na vsej črti. Pri takšnih razmerah mora iti črta narodnogospodarske delavnosti navzdol in pretiran ter vseskozi neutemeljen optimizen je, če kdo misli, da more slučajno bogata letina in še bolj srečno naključje dobrih cen to padanje črte zaustaviti. Samo majhna kriza, pa bo ves ta optimizem postavljen na laž.

Kajti kriza se premaga le z rezervami, ki jih narod prihrani v dobrih časih. Če so ostala debela leta brez polnih skladišč, potem je v suhih letih lakota neizogibna. Tudi narodne rezerve pa zbirajo in ustvarjajo le pridobitni stanovi.

Dobra politika zato zida svoje delo tako, da utrjuje tiste, ki so temelji narodnega gospodarstva. Ne more se dobro nehati, če je politika gluha za vse zahteve gospodarskih stanov. Ne more biti dobro, kadar mora trgovski stan vedno znova in znova konstatirati, da se ne upoštevajo niti njegove najelementarnejše potrebe. Če se na ta način preprečuje, da bi trgovski stan ustvarjal narodni kapital, kdo naj zbere kapital, ki je potreben za boj proti invaziji tujega kapitala?

Naj bi enkrat odločujoči činitelji presojali zahteve trgovstva tudi iz te perspektive. Potem bi spoznali, da je naravnost nepojmljivo, kako more priti do tega, da se mora vse jugoslovansko trgovstvo in vsi trgovski pomočniki boriti, da tuji kapital s svojimi veleblagovnicami ne postane še gospodar naše domače trgovine. Ali je sploh še mogoča bolj kratkovidna politika, kot taka, ki bolj upošteva interese tujega kapitala kakor pa interese domače trgovine? In kaj naj rečemo o fiskalni politiki, ki pardonira tuji kapital, z vso strogostjo pa izterjuje vedno večja bremena od domačih podjetij! Do kakšnih posledic pa mora tudi priti, kadar se zahteva od legalne trgovine, da plačuje vedno večje davke, istočasno pa se dopušča, da se sušmari povsod in v vedno večji meri, da odjedajo krošnjarji najboljše zaslužke in da privilegiji konsumov in industrijskih prodajaln uničujejo zadnje ostanke trgovčevega zaslužka! Fiskalna politika, ki teh posledic ne vidi, se prav gotovo ne bo izognila polomu.

Zato je nujno potrebno, da se naša politika preorientira, da pozabi na razne enostranske teorije, ki ji done še iz predvojnih časov v ušesih in da se vrne h temeljem vsega narodno-gospodarskega življenja ter začne delati le v soglasju s pridobitnimi stanovi. Na zdravih temeljih mora sloneti politika in ti zdravi temelji so naši pridobitni stanovi. Zato je pravilno samo to, kar te temelje utrjuje. in napačno vse, kar jih ovira v delu. Samo politika v tem duhu bo dvignila naše gospodarstvo.

Tudi trgovski pomočniki proti veleblagovnicam

5000 beograjskih trg. pomočnikov bo na javnem shodu protestiralo proti dovolitvi „Ta-Te"

Zagovorniki »Ta-Te« so se predrznili v plačanih inseratnih člankih tudi trditi, da imajo veleblagovnice tudi velike socialne zasluge. Prvič zato, ker prodajajo ceneno blago in drugič, ker zaposlujejo tudi veliko število nameščencev. Kako brez cene je prva zasluga veleblagovnic, ni treba še posebej poudarjati, ker je dovolj znano, da tisti drago prodaja, ki prodaja blago manjvredne kakovosti. Še vedno velja znani angleški pregovor, da more le bogataš kupovati slabo blago, ker se pač to takoj pokvari ali iztroši.

Sedaj pa je propadel tudi drugi socialni argument zagovornikov »Ta-Te«, in sicer tako popolno, da je od vsega argumenta ostal le nov argument proti »Ta-Ti«. Če kdo, potem so edino trgovski pomočniki upravičeni, da presojajo, če so nameščenci v veleblagovnicah dobro plačani ali ne. A trgovski pomočniki so na javnem shodu — ne za zaprtimi vrati, naglas povedali, da so **nameščenci pri »Ta-Ti« slabo plačani.** Tako od vseh socialnih argumentov zagovornikov »Ta-Te« ni ostalo nič, dočim so nastali novi in resnični socialni argumenti, da **se morajo veleblagovnice prepovedati.** In te argumente so podali beograjski trgovski pomočniki na svojem shodu v sredo v Beogradu in te svoje argumente bodo vsi trgovski pomočniki še bolj odločno povedali na **velikem manifestacijskem zborovanju dne 25. oktobra.**

O shodu trgovskih pomočnikov poroča beograjska »Pravda« naslednje:

»27. oktober, ko preneha veljati sedanja uredba o prepovedi veleblagovnic, je zelo blizu. Do tega datuma treba vse narediti, da se ta prepoved veleblagovnic podaljša. Zato so tudi **trgovski pomočniki v Beogradu, katerih je 5000, sklenili, da se bore proti firmi »Ta-Ta«.** V to svrho je uprava Zadruge trg. pomočnikov sklicala za sinoči konferenco, na kateri se je govorilo **o veleblagovnicah in o veliki škodi, ki jo one delajo nacionalni trgovini.** Konferenca je bila v prostorih Trgovskega kluba.

Otvarjajoč konferenco je predsednik g. **Nikolić** razložil pomen vse akcije (proti veleblagovnicam) ter nato govoril o ustvarjanju nacionalne trgovine ter o škodi, ki jo delajo veleblagovnice, zlasti pa firma »Ta-Ta« naši nacionalni trgovini.

»Mi smo nastopili zato,« je dejal g. Nikolić, **»ker gre za naše interese.**

Trgovski pomočniki, zaposleni pri firmi »Ta-Ta« žive v zelo težkih okoliščinah. Moramo delati, da preprečimo propadanje naših tovarišev in naših tovarišic. Tam delajo tudi takšni, ki niso nikdar niti mislili na to, da postanejo trgovski pomočniki. Tam delajo vsi, da imajo le roke. To pa pomeni, da trgovski pomočniki kot stan ne bi bili več potrebni.

Druga stvar je še težja.

Veleblagovnice ubijajo našo trgovino

in ne bo dolgo, če se dovoli delovanje veleblagovnic, ko se v naši državi **ne bo mogla odpreti niti ena nova trgovina,** stare pa se **bodo postopoma zapirale.** A vsi mi želimo, da bomo tudi mi imeli enkrat svojo lastno trgovino.

Če odpre firma »Ta-Ta« svoje podružnice in če pridejo še druge veleblagovnice, kaj bo iz nas? (Buren aplavz.)

Zaradi tega moramo biti složni in da delamo za skupni cilj: **Zahtevamo, da se firmi »Ta-Ta« prepove poslovanje!** Pri tem nas bodo podpirali vsi sinovi naše države, vsi oni, ki žele dobro tej državi!

Ker mnogi tovariši in tovarišice niso mogli danes priti, **smo sklenili, da 25. oktobra v tej dvorani skličemo veliko zborovanje** in sprejmemo resolucijo z našimi zahtevami: **da se firmi »Ta-Ta« prepove poslovanje in da se tudi trgovskim pomočnikom zboljšajo pogoji dela.**

Nato je bila otvorjena debata, v kateri se je zlasti govorilo o delu trgovskih pomočnikov v veleblagovnicah. **Debata je izpadla zelo neugodno za veleblagovnice!**

Na koncu je bil izvoljen odbor, ki bo sklical za 25. oktober zborovanje in sestavil resolucijo.

Sklenjeno je tudi bilo, da se pri trgovcih doseže, **da bodo dne 27. oktobra, če se firmi »Ta-Ta« ne prepove poslovanje, v Beogradu zaprte vse trgovine.**

To bo najostrejši protest naših trgovcev proti veleblagovnicam, ki preprečujejo polet nacionalne trgovine.

Ta sklep je bil sprejet soglasno.«

Solidaren nastop šefov in trgovskih pomočnikov proti veleblagovnicam je pač najbolj jasen dokaz, da so veleblagovnice v resnici škodljive nacionalni trgovini. Če niti ta solidarni nastop ne bi mogel neke ljudi prepričati, da se morajo veleblagovnice prepovedati, potem pač ni dvoma o njih zli volji. Potem pa tudi nujno nastaja vprašanje, **kje je tisti tajinstveni vzrok, da se rojeni Jugoslovani potegujejo za interese tujega kapitala in proti interesom naših narodnih trgovcev in pomočnikov.**

Tudi to vprašanje bo treba do konca razčistiti!

Kje je državna kontrola nad karteli?

Nedopustno postopanje bencinskega kartela

V pravilnem pojmovanju potrebe za pospeševanje motorizacije države je vlada znižala carino na bencin in na avtomobile. V nadomestilo znižane carine pa je malenkostno povišala trošarino za nafto, da se je ta podražila od 3·80 na 4 din. Vse je računalo, da se bo nafta prodajala po 4 din in vsi interesenti so se s tem poviškom tudi že sprijaznili.

Na splošno presenečenje pa je kartel ceno nafti znižal nakrat na din 3·10, toda ne v vsej državi, temveč le v krajih, kjer prodajajo nafto tudi ljubljanski trgovci.

S tem pa je tudi že pojasnjeno, zakaj je kartel tako darežljivo znižal ceno. Ko je namreč v juliju kartel brez pravega vzroka zvišal ceno nafte za 20 par, so nekateri ljubljanski trgovci naročili nafto v tujini pri podjetjih, ki niso bila v zvezi z našim kartelom. Ljubljanski trgovci so postali s tem konkurenčni in monopol kartela je bil zlomljen.

Toda kartel je bil ustanovljen baš zato, da si pribori v državi monopolni položaj in da more potem svobodno diktirati cene. Zato je sklenil kartel, da na vsak način onemogoči njemu neljubo konkurenco. In zato je znižal ceno nafte na din 3·10 in s tem prisilil tudi ljubljanske trgovce, da znižajo ceno nafti in jo prodajajo v izgubo. Kartel bo seveda lastno izgubo lahko prebolel, ne pa tudi vsi ljubljanski trgovci, ki pač nimajo takšnih rezerv kakor bencinski kartel. Zlasti pa hoče doseči kartel z znižanjem cen to, da se ljubljanski trgovci ne bodo več upali naročevati nafte, temveč da se bodo zopet skesano vrnili h kartelu v prepričanju, da je vsak boj proti kartelom nemogoč in brezuspešen.

Postopanje bencinskega kartela je šolski primer, kakršne prepoveduje uredba o kartelih. Izrečno navaja uredba, da se s čezmernim zniževanjem cen ne sme onemogočati svobodna tekma. Z znižanjem nafte pod običajno ceno, pa se svobodna tekma izločuje, ker pač zasebni trgovci nimajo tega denarja, da bi prenesli izgubo, ki bi jo prav gotovo imeli, če bi nafto prodajali po isti ceni ko kartel.

Da je nova, od kartela določena cena prenizka, je končno priznal sam, ker po tej novi ceni prodaja nafto le v Sloveniji. Povsod drugod v državi pa jo morajo plačevati po 4 din. Zato je povsem upravičena zahteva: Če je nova cena nafte upravičena, potem naj prodaja kartel nafto po vsej Jugoslaviji po 3·10 din. Če pa je ta cena neupravičena, potem tudi ne sme veljati v Sloveniji. **Nikakor pa se ne sme dopustiti, da bi se ustvaril monopol kartela z uničevanjem eksistence drugih trgovcev!** Če ima kartelna uredba sploh kak smisel, če res ni njen namen le ta, da velja le na papirju — kakor se že govori — potem je nujno, da napravi država red in da zaščiti trgovce pred nelojalno konkurenco bencinskega kartela.

Neresnične vesti o naši tekstilni industriji

Dunajska agentura »Estrop«, in za njo tudi praški listi, je objavila vest, da bo jugoslovanska tekstilna industrija morala omejiti proizvodnjo in da bodo zaradi tega delale tekstilne tovarne samo po 36 ur na teden. Ta vest je čisto neresnična in izmišljena od špekulacije. Namen te vesti je, da bi se zmanjšal ugled in kredit naše tekstilne industrije. Resnica pa je, da naša tekstilna industrija dela normalno in da nima prav nobenih razlogov, da bi zmanjšala ali omejila svojo proizvodnjo.

Novi 100 dinarski bankovci

Narodna banka bo dala dne 1. novembra v promet nove stodinarske bankovce, ki se razlikujejo od dosedanjih samo po vodnem tisku. Pri dosedanjih, v letu 1931. izdanih, se vidi v vodnem tisku slika kneza Miloša, dočim bo sedaj v vodnem tisku slika blagopokojnega kralja Aleksandra Zedinitelja.

Tragična smrt Ivana Kende

Blizu Gorij pri Bledu se je dogodila v torek popoldne težka avtomobilska nesreča, ki je zahtevala tri človeške žrtve. Tovorni avtomobil, ki je vozil v Sporthotel Pokljuka premog, se je vračal okoli 5. ure popoldne na Bled. To priliko za povratek na Bled so porabili bivši hotelir **Ivan Kenda**, g. Ulčar s 5-letnim sinkom, ki so vsi trije sedli k šoferju v kabino, ter trgovec in gostilničar Jakob Kunstelj in gdč. Verica Sodja, ki sta se vsedla v karoserijo. Ko je prišel avtomobil na pol pota od Mrzlega studenca do Gorij, se je skušal umakniti dvema težko naloženima vozovoma. Pri tem pa je šofer zavozil preveč na levo — cesta je tu preozka — zaradi teže avtomobila se je cesta pri kraju vdrla in avtomobil se je prevrnil in dvakrat prekobalil. G. Kunstelj in gdč. Sodja sta odletela iz karoserije ter je bil g. **Kunstelj takoj mrtev**. Gdč. Sodja pa je dobila tako težke poškodbe, da jim je zvečer **podlegla**. Iz kabine sta se šofer in g. Ulčar s sinčkom rešila skoraj nepoškodovana, g. Kenda pa je bil mrtev.

Življenjska pot g. Kende je bila končana...

Tragična je smrt g. Kende in povsod je vzbudila največje sočustvovanje. Vse življenje je delal, marljivo in pridno delal, žrtvoval svoje veliko premoženje za napredek Bleda in baš zaradi tega prišel ob vse.

Ivan Kenda je bil eden prvih slovenskih mož, ki se je trudil, da se dvigne gostinski obrt med Slovenci na sodobno višino. Po njegovi zaslugi in z njegovim sodelovanjem so se priredili številni poučni tečaji in poučne ekskurzije za gostinski naraščaj. Sam je v novo otvorjenem hotelu Tivoli nazorno pokazal, kakšna mora biti moderna in velika restavracija. Žal je bila za Ljubljano prevelika. Nato je odšel v Sofio, kjer je prevzel veliki hotel »Splendid«, nato pa še hotel »Splendid Palace«. Z neumornim in inteligentnim delom si je na Bolgarskem pridobil lepo premoženje, se vrnil l. 1917. v Slovenijo in kupil Malnarjev hoter z vsemi priteklinami. Na vse načine se je trudil, da dvigne Bled na stopnjo modernega letovišča in to se mu je tudi posrečilo. Skrbel je za nova pota, investiral ves denar v nove stavbe, bodril in delal ter dosegel, da je Bled sledil njegovemu zgledu. Ker pa je imel lastnih sredstev premalo, si je izposodil denar pri banki in to je bila njegova nesreča. Obresti so bile visoke, pritisnila je kriza, banka ni popustila nič in dolg se je večal. Premoženje Kende je bilo sicer mnogo več vredno kakor pa je znašal njegov dolg, toda nikjer ni mogel dobiti pomoči, nikjer ni našel vsaj nekaj dobrohotnega razumevanja. Ni se mu dovolila niti parcelacija posestva, ni se mu dovolila niti odprodaja posameznih objektov, da bi si s tem znižal dolg in olajšal obresino službo. Niti opozorilo, da bodo izgubili mnogo denarja tudi mali obrtniki in manjši kmečki dobavitelji, če se požene njegovo posestvo na boben, ni nič pomagalo. Prav tako so bile pozabljene vse zasluge in vse žrtve g. Kende za napredek Bleda. In tako se je zgodilo, da je prišel ob vse tisti mož, ki bi moral imeti danes na Bledu spomenik kot mož, ki je največ storil za Bled. »Trgovski list« se je kot edini list krepko boril za pravice g. Kende, a mu žal ni bilo dano, da bi smel do konca braniti to stališče.

Sedaj smo ob svežem grobu moža, ki je za svoje veliko delo doživel le črno nehvaležnost. Tudi tragedija Ivana Kende kaže na enega tistih žalostnih pojavov med Slovenci, ki so krivi, da ne napredujemo, kakor bi morali.

Vsi, ki so poznali delavnost in požrtvovalnost Ivana Kende, zlasti pa ves blejski kot sam, ga bodo ohranili za vedno v hvaležnem spominu.

Večna slava spominu Ivana Kende!

---

† Jakob Kunstelj

Pri grozni avtomobilski nesreči, ki se je dogodila dne 19. t. m. v Zatrniku pri Gorjah, je na tragičen način zgubil svoje življenje naš tovariš g. Jakob Kunstelj, trgovec, posestnik in gostilničar v Gorjah pri Bledu.

Pokojnik je bil rojen v Poljščici pri Ormožu in je dosegel 65 let svoje starosti. S svojo pridnostjo in delavnostjo si je ustvaril v Gorjah lepo domačijo in pripomogel sinovom in hčeram do lepe bodočnosti. Udejstvoval se je mnogo v javnem življenju in bil soustanovitelj hranilnice in posojilnice v Gorjah in drugih koristnih društev, nekaj let tudi župan. Poleg tega pa je posvečal svoje delovanje tudi trgovski organizaciji ter bil odbornik, zadnje čase pa nadzorstveni član uprave združenja trgovcev v Radovljici. V tem svojstvu je s svojimi izkušnjami in dobrimi nasveti mnogo koristil trgovskemu stanu, zato obžalujemo njegovo prezgodnjo smrt in ga bomo s hvaležnostjo ohranili v trajnem spominu. Težko prizadeti rodbini izrekamo svoje iskreno sožalje!

Trgovski dom - saniran

Občni zbor društva „Trgovski dom"

Po sili raznih nevšečnosti, ki so imele glavni izvor v krizi, je tudi Društvo »Trgovski dom« prišlo v težko stisko. Težkoče so se nakopičile že v tej meri, da je nastala že prav resna nevarnost, da bi prenehal biti ponosni in lepi Trgovski dom last ljubljanskega trgovstva. V tej veliki stiski je uprava Združenja trgovcev izvolila poseben sanacijski odbor ter imela pri izvolitvi izredno srečno roko, da so prišli v odbor gospodje, ki so imeli izredno veliko dobre volje, ki pa so znali tudi stvar pravilno zagrabiti in jo potem tudi srečno zaključiti. Dosegli so zelo ugoden aranžma z denarnimi zavodi, znižali s tem breme, ki je težilo Trgovski dom, v resnici na minimum in Trgovski dom popolnoma sanirali, da more danes ljubljansko trgovstvo reči, da je Trgovski dom res njegov dom.

Za torek je bil nato sklican občni zbor društva, čegar glavna naloga je bila, da izvede to, kar je dosegel sanacijski odbor.

Ker je predsednik društva Josip J. Kavčič odstopil, novi predsednik Gregorc pa bil zadržan, je vodil občni zbor II. podpredsednik **dr. Fran Windischer.**

Občni zbor je bil izredno dobro obiskan, saj se ga je udeležilo od 30 članov 23.

Občni zbor je otvoril predsednik dr. Windischer, ki je konstatiral sklepčnost, saj je navzočih več ko dve tretjini članov ter imenoval za zapisnikarja tajnika **Šmuca**, za overovatelja pa gg. Iv. **Železnikarja** in **Laznika.**

Uvodoma je na kratko osvetlil pomen občnega zbora ter poudaril, da je ta izhodišče za lepše čase, ker se je položaj društva zboljšal. Delo v naših organizacijah se sicer izpreminja, toda eno ostane, da je glava naše organizacije središče Slovenije, iz katerega vodijo vse niti naše stanovske organizacije. Gibanje vsega našega organizacijskega dela pa je osredotočeno v **Trg. domu.** Danes ga imamo, smo ponosni nanj in zato želimo, da bi bil **vedno središče našega složnega dela.** V tem duhu pozdravlja današnji občni zbor.

Nato je dr. Windischer prešel takoj na dnevni red, na poročilo o sanaciji Trg. doma. Ker je bilo poročilo razdeljeno med vse člane, se ni prečitalo, pač pa soglasno odobrilo. Prav tako so bili soglasno odobreni tudi vsi predlogi poročila.

Iz poročila sanacijskega odbora, ki ga je podal član tega odbora g. **Stanko Florjančič**, je razvidno, da je akcija odbora popolnoma uspela in so se obveznosti Trgovskega doma po zaslugi tega odbora znižale za **skoraj 1,7 milijona din.** Z vso upravičenostjo je bila zato tudi izrečena članom sanacijskega odbora zahvala trgovstva, zlasti pa predsedniku **Ivanu Jelačinu** ter še **posebno g. Stanku Florjančiču,** ki je z izredno uspešnostjo vodil vso akcijo, ter predsedniku **Medenu**, g. **Avgustu Volku**, gosp. **Rožancu**, predsedniku Zveze **Stanetu Vidmarju** in podpredsedniku združenja **Romanu Golobu.**

Soglasno se je nato sprejela tudi predlagana sprememba pravil. Po tej spremembi pravil so člani društva:

1. **Združenje trgovcev v Ljubljani**, ki ima 26 zastopnikov na občnem zboru ter v odboru, ki se voli za tri leta 12 odbornikov, 5 namestnikov in ves nadzorni odbor.

2. **Zbornica za TOI:** 1 zastopnika, 1 odbornika.

3. **Trgovsko društvo »Merkur«** v Ljubljani: 2 zastopnika, 1 odbornika.

4. **Zveza trg. združenj:** 1 zastopnika, 1 odbornika.

5. **Združenje trgovcev — Ljubljana-okolica:** 1 zastopnika, 1 odbornika.

6. **Trg. dobrodelno društvo »Pomoč«** v Ljubljani: 1 zastopnika, 1 odbornika.

7. **Društvo trg. potnikov in zastopnikov:** 1 zastopnika in 1 namestnika.

Na podlagi tega so bili izvoljeni:

Volitve

N predlog g. **Štruklja** so bili izvoljeni v odbor:

Za Združenje trgovcev v Ljubljani: Roman **Golob**, Janko **Krek**, Viktor **Meden**, Fran **Novak**, Zvonimir **Lukič**, Joža **Štrukelj**, Stane **Vidmar**, Anton **Verbič**, Avgust **Volk**, Anton **Žlender**, Ivan **Železnikar**, Stanko **Florjančič**.

Za Zbornico za TOI: Ivan **Jelačin.**

Za trgovsko društvo »Merkur«: dr. Fran **Windischer.**

Za Združenje trgovcev za srez Ljubljana - okolica: Jernej **Logar**, trgovec, Št. Vid.

Za trgovsko društvo »Pomoč«: A. Karol **Kregar.**

Kot namestniki: Za Zvezo trgovskih združenj: Franjo **Škrbec.**

Za društvo trgovskih potnikov in zastopnikov: Alojzij **Gril.**

Za Združenje trgovcev v Ljubljani: Dominik **Čebin**, Miloš **Kompare**, Fran **Kolšek**, Bogomir **Motoh**, Kristijan **Čermelj.**

Nadzorni odbor: Miha **Rožanc**, Pavel **Fabiani**, Viljem **Laznik.**

Kot namestniki: Janko **Čepon**, Oskar **Schmitt**, Simon **Jurčič.**

Soglasno je bil tudi sprejet predlog, da se da staremu odboru razrešnica.

Predsedujoči g. dr. Windischer je nato zaključil občni zbor.

Takoj po občnem zboru se je konstituiral odbor takole:

Ivan **Jelačin**, predsednik, Stanko **Florjančič**, I. podpredsednik, dr. Fran **Windischer**, II. podpredsednik, Roman **Golob**, tajnik, Ivan **Železnikar**, blagajnik, Avgust **Volk**, gospodar.

„Domovina" nadaljuje boj proti trgovstvu

ter agitira za nabavljalno zadružništvo

Svojo polomijo — ker to je bil uvodnik »Domovine« proti trgovstvu — skuša »Domovina« v zadnji številki popraviti s tem, da se opravičuje, da ni nastopila proti trgovstvu, temveč le proti člankarju »Trg. lista«. Samo člankarja da je grajala »Domovina«, ker da meša jasne pojme in ves njen **napad da je bil le napad** na **članka**rjevo **nespamet.** Samo to nespamet da preganja »Domovina«.

Vsa čast »Domovini«, da se tako zelo bori za zmago pameti. Nehote se spominjamo tu na anekdoto o Črnogorcu, ki je bil vjet od Avstrijcev in katerega so potem spraševali, za kaj da se je boril. Odgovoril je, da za to, da bi imel več zemlje in živine. Nato pa je vprašal Avstrijce, za kaj da se bore oni. Odgovorili so mu, da se bore za čast in slavo. Črnogorec je nato preprosto odgovoril, da se pač vsakdo bori za to, česar nima. Na to anekdoto smo se nehote spomnili, ko smo čitali, kako se »Domovina« bori za pamet. Pa brez zamere!

A preidimo k stvari! Kdor se le količkaj zanima za zahteve trgovstva, **ta ve, da je ena prvih zahtev** trgovstva, in sicer vsega trgovstva **brez izjeme**, da se odpravijo vsi privilegiji nabavljalnih zadrug **in konsumov. Kdor se proti** tej zahtevi trgovstva bori, ta se bori proti trgovstvu. In »Domovina« je proti tej zahtevi nastopila in zato je smešno, če se sedaj otepava in če besedič, da ni proti trgovstvu.

Toda ni zadosti! V svojem zadnjem članku pa je »Domovina« naravnost **dodala težke in direktne napade na trgovstvo!** Pravi namreč, da uživajo **trgovci privilegije** in zato je »Domovina« za nabavljalne in konsumne zadruge. Te privilegije pa da uživajo trgovci s tem, ker jim zakonodajalec pušča pribitek do ene četrtine nabavne cene blaga kot čisti dobiček. **Proti takšni neenakosti državljanov pa bo »Domovina« vedno nastopala,** ker vemo, da kmet, delavec in uradnik ne morejo **na nikogar prevaliti davkov! In nato** je »Domovina« dobesedno napisala naslednje: **»Naravnost smešno je namreč vpitje trgovcev o davčni neenakosti, saj vendar trgovec ne plačuje nikoli davkov iz lastnega, temveč iz konzumentovega žepa. To se pravi, da je trgovec prav za prav le nekakšen eksekucijski organ in torej uživa kot tak privilegirano stališče.« (!!!)**

Mislimo, da za vse trgovce in pa za vse razsodne gospodarske ljudi več ko zadostuje, če samo tu pribijemo, kakšne brihtnosti je vse zagrešila »Domovina«. Saj se res ni mogoče bolj zaleteti, kakor če kdo trdi, da uživa trgovec privilegije, ker mu država poleg vsega nalaga še eksekutorske posle! Tu se pač že vse neha in proti takšni ignoranci je vsaka debata nemogoča!

Zato tudi znova ugotavljamo! »Domovina« ne le ni svojega nastopa proti trgovstvu ublažila, temveč ga je še stopnjevala in naravnost, direktno napadla trgovstvo.

Če misli »Domovina«, da so ji takšni napadi na trgovstvo v korist, naj le še naprej napada trgovce. Trgovci pa bodo tudi znali primerno reagirati na te napade! O tem naj »Domovina« prav nič ne dvomi!

Vsak trgovec mora biti naročnik „Trgovskega lista"

Politične vesti

Bolgarski kralj Boris bo kot grof Rilski obiskal prestolnice vseh važnejših evropskih držav, da doseže revizijo neuillske pogodbe, da se dovoli Bolgarski popolna **enakopravnost v oboroževanju.** Ustavil se bo tudi v Beogradu. Ker je sklenila Bolgarska z Jugoslavijo pakt prijateljstva, pričakuje Bolgarska, da bosta tako Mala antanta ko Balkanska zveza njeno stremljenje podpirali. Če se ustreže želji Bolgarske, potem bi ta vstopila v Balkansko zvezo.

Predsednik grške vlade Metaksas je obiskal Ankaro, kjer mu je bil prirejen zelo slovesen sprejem.

Na seji londonskega odbora je prišlo nakrat do preobrata. Že se je mislilo, da je vsak sporazum nemogoč, ko je italijanski delegat izjavil, da je Italija pripravljena pristati na britanske julijske predloge, da se pošlje v Španijo posebna mednarodna komisija, ki naj nadzira odhod tujih prostovoljcev. Angleška vlada bo predlagala za predsednika te komisije Churchilla. Mnenja o vzrokih nenadnega italijanskega popuščanja so deljena. Najverjetnejše pa bo, da se je Italija odločila za odpoklic prostovoljcev, ker bo Franco po zlomu asturske fronte najbrže dovolj močan, da zmaga. Verjetno je tudi, da se Anglija ne bo upirala vladi gen. Franca.

Govori pa se tudi, da je bil dosežen med Anglijo in Italijo sporazum ne le glede Španije, temveč tudi glede gibanja Arabcev.

General Franco je odložil za nekoliko dni svojo ofenzivo na aragonski fronti. Baje bo ta ofenziva najmočnejša, kar jih je bilo dosedaj v španski državljanski vojni.

Francove čete hitro napredujejo proti Gijonu in bo najbrže severna fronta v Španiji kmalu likvidirana. Govori se celo, da se nameravajo asturski rudarji vdati. Nekateri njihovi oddelki so baje že prestopili na stran nacionalistov.

Francove čete so zavzele Gijon. Asturska fronta je pred popolno likvidacijo. 50.000 asturskih rudarjev je obkoljenih. — Tudi republikanska ofenziva na aragonski fronti se je ponesrečila.

Italija se bo udeležila konference devetih sil v Bruslju samo zato, da bo branila japonsko stališče. Tako vsaj pišejo japonski listi.

Francoska vlada je sklenila, da bo zahtevala od parlamenta kredit 1380 milijonov frankov za zboljšanje uradniških plač. Tudi pokojnine invalidov bodo zvišane. V sedanjem težavnem finančnem položaju Francije je to največ kar more storiti vlada za uradnike.

Voditelji vseh japonskih političnih strank so zahtevali od japonske vlade, da ne pošlje na konferenco devetih sil v Bruslju nobenega delegata.

Vesti o pogajanjih za premirje Kitajci odločno demantirajo ter pravijo, da so vse takšne vesti brez vsake podlage, **dokler Japonci ne izpraznijo vsega kitajskega ozemlja.**

Južno-afriški vojni minister Pirow je izjavil, da Južna Afrika ne bo z oboroženo silo podpirala Anglije, če bi ta vodila vojne izven Južne Afrike. Osebno bi sledil pozivu na vojsko le, če bi bila ogrožena Južna Afrika.

Kitajci poročajo, da so v času od 9. do 13. oktobra sestrelili 20 japonskih letal in da je v bojih padlo nad 10.000 japonskih vojakov.

Guverner kitajske province Šantung se še vedno ni odločil ne na japonsko in ne na kitajsko stran. Japonci so prepričani, da se bo končno odločil za Japonsko, v nasprotnem primeru že sedaj groze s težkimi represalijami. Guverner razpolaga z močno vojsko, ki je tudi precej dobro oborožena, da bi njegov prestop na kitajsko stran popolnoma spremenil vojaško situacijo Japonske.

Severna japonska vojska je na umiku in prodirajo Kitajci naprej v pokrajino Hopej in Šansi. Posebno velike uspehe ima 8. armada (bivša komunistična), ki je prizadejala Japoncem težak poraz. Nad 8000 mrtvih so imeli Japonci. Kitajci so zaplenili silno mnogo vojnega materiala, med drugim tudi 170 lahkih tankov. Ofenziva Japoncev v severno Kitajsko se je nehala s popolnim polomom.

A tudi pred Šangajem nimajo Japonci več sreče. Tudi zadnja njihova ofenziva se je ponesrečila. Kitajsko letalstvo postaja vedno bolj aktivno, kar zelo vznemirja Japonce. Kako težaven je položaj za Japonsko, se vidi iz tega, da je bilo znova mobiliziranih 1 milijon japonskih rezervistov.

Sovjetski narodni komisar Ovsjejenko, ki je eden vodilnih članov stare Leninove garde, je bil odstavljen in na njegovo mesto imenovan predsednik najvišjega sodišča Dimitrijev. »Čistka« v sovjetski Rusiji torej še vedno ni končana.

Sijajna manifestacija prekmurskega trgovstva

Vzoren potek zborovanja prekmurskega trgovstva v Murski Soboti

Eno naših najbolj aktivnih trgovskih združenj, »Združba trgovcev za okraj Murska Sobota«, je priredilo svojo širšo konferenco v ponedeljek, dne 11. oktobra v prostorih kavarne pri »Kroni«. Zaradi krasne udeležbe članstva se je konferenca pretvorila v mogočno manifestacijo trgovstva Prekmurja. Na konferenci je bilo navzočih 171 članov. A ne samo lepa udeležba članov je bila silno razveseljiva, temveč tudi ves potek zborovanja. To je tudi zastopnik oblasti okrajni načelnik **dr. Bratina** na koncu zborovanja posebej potrdil, ko je dejal, da mora biti človek kar vesel, ko vidi s kakšno zavednostjo branijo trgovci svoje upravičene zahteve. Posebej je tudi poděrtal dostojno obliko, v kateri so trgovci navedli vse svoje zahteve. Obljubil je zato tudi trgovstvu vso svojo pomoč.

Upamo, da se bo ta pomoč tudi v resnici izkazala. Zlasti pa bi bilo potrebno, da bi je bilo deležno trgovstvo v Prekmurju, saj je Prekmurje še danes ena naših najbolj eksponiranih točk, obenem pa tudi ena mnogo premalo upoštevanih. Vse drugače, kakor dosedaj, bi se morali zanimati v bodoče za gospodarske potrebe Prekmurja. Le na ta način bo moglo Prekmurje zvesto izpolnjevati svoje velike in težavne naloge.

Občni zbor je otvoril in vodil **zaslužni ter agilni predsednik združenja g. Franc Čeh.** Pozdravil je vse zborovalce, zlasti pa okrajnega načelnika **dr. Bratino** in narodnega poslanca **Benka.** Nato je razložil pomen konference ter prešel nato takoj na prvo točko dnevnega reda:

na socialno zavarovanje trgovstva.

Referat o tej točki je podal podpredsednik združenja **Joško Brumen.** Iz njegovega kot tudi iz vseh drugih referatov moramo zaradi obširnosti referatov in pomanjkanja prostora priobčiti le glavne misli in še te ne celotno.

G. Brumen je v svojem referatu najprej poudaril, kako bi se moralo po obrtnem zakonu socialno zavarovanje trgovstva že davno izvršiti. Trgovstvo v Murski Soboti je že **pred 3 leti sklenilo uvedbo obveznega socialnega zavarovanja.** Ker pa še ni minister izdal potrebnega pravilnika, se sklep združenja ni mogel izvesti. Tako je trgovstvo še danes brez socialnega zavarovanja. Trgovstvo uvedbo tega zavarovanja odločno zahteva, obenem pa tudi, da se mora izvesti strogo na decentralistični podlagi.

Član uprave nar. posl. **Benko** je nato referiral

o dobavi mineralne soli.

Že od nekdaj se je trošila v Prekmurju samo mineralna sol, za živino pa tudi kamena sol. Do l. 1923. je bila trgovina s soljo prosta, čeprav je bila sol že takrat monopolski predmet. Sedaj pa je prodaja soli razdeljena na 9 banovin, veleprodajalne soli pa so v vsakem okraju. Uprava drž. monopolov pa je šla še korak dalje in kratkomalo predpisala, katera sol se mora rabiti v vsakem okraju. Določeno je bilo, da se dodeli vsem krajem iz bivše mariborske oblasti mineralna sol iz Kreke, ki velja po 2·50 din za kg. Dobivali pa smo sol iz Avstrije, ki je po 3 din za kg. Ker porabi b. mariborska oblast **na leto približno 5,862.000 kg soli,** je plačala **b. mariborska oblast v dveh letih za 5,1 milijona din več, kakor pa bi plačala, če bi dobivala kreško sol.** Prekmurje pa je zaradi tega plačalo na leto skoraj **pol milijona din več za sol,** kakor bi moralo.

Letos smo do 1. oktobra prejemali v redu kreško sol, sedaj pa smo zopet dobili morsko mleto sol, ki je **za 25 par dražja od kreške,** da je bilo Prekmurje zaradi tega zopet oškodovano **za nad 200 tisoč din.** Ker moramo plačati za mletje soli še posebej 25 par za kg, smo potrošili nadaljnjih 200 tisoč din več, kakor bi morali.

Poleg izgube pa ima prebivalstvo še to škodo, da je morska sol manj čista in da je ljudstvo nikakor noče. Zato zahtevamo, da se dobavlja v Prekmurje samo kreška sol.

V debati je navajal g. Franc **Vukan** podrobno napake morske soli ter zlasti poudarjal, da se zaradi previsoke cene soli uporablja v vedno večji meri vtihotapljena sol. Zahteva zato, da se dobavlja v Prekmurje samo kreška sol.

O davčnih vprašanjih

je nato poročal predsednik **Čeh,** ker je bil referent g. Franc **Kühar** poslovno zadržan.

Od sedanjih davkov sta nova le davek na poslovni promet in luksuzni davek. Ti davki niso povsem pravilno razdeljeni. Najbolj kričeč primer pa je družbeni davek.

V naši državi je okoli 1500 delniških družb. Skoraj dve tretjini v tej industriji investiranega kapitala sta last tujcev. Te tuje družbe si nabavljajo večinoma vse surovine v tujini in potem fakturirajo te nabave tako visoko, da gre ves dobiček v tujino in je država ob družbeni davek. Mnogo industrij je preneslo svoj sedež **v Beograd, ker je tam davčna praksa** mnogo bolj mila ko v Sloveniji. Samo pozdraviti je treba, da se je ustanovil pri finančnem ministrstvu odsek za kontrolo dohodkov, ki bo pazil, da bo zavladala **v vsej državi enaka davčna praksa.**

Nato je govoril **o davku na poslovni promet,** ki se mora poenostaviti in zmanjšati število njegovih postavk. Večkratna obdačitev naj se odpravi, ker se z njo podražuje blago. Napačno je tudi, da plačujejo konfekcionarji, ki imajo nad 20 nameščencev, večji davek kakor pa tekstilne tvornice, ki izdelujejo istočasno tudi konfekcijo.

Prav tako ne gre, da se **dovoljujejo nabavljalnim zadrugam in konsumom vse mogoče olajšave,** dočim se trgovcem davščine vedno zvišujejo. Kakor obrtnikom, tako naj se tudi za manjše trgovce pridobnina pavšalira.

O krošnjarstvu in neupravičenem trgovanju

je poročal **Izidor Hahn.** Že od leta 1928 je po ministrski uredbi prepovedano krošnjarjenje v obmejnih okrajih. L. 1933. je izdala tudi banska uprava stroga navodila glede kontrole krošnjarjev in tujih potnikov. Kljub temu pa se ni njih nezakonito poslovanje omejilo. V zadnjem času se krošnjari po vaseh zelo mnogo kratkega blaga, manufakture in posode. Dogaja se celo, da **krošnjarji kar na vozovih dovažajo blago.** Ker to zlo stalno raste, ni trgovskega zborovanja, na katerem se ne bi zahtevali ukrepi proti krošnjarjem. A vse te zahteve so bile dosedaj zaman. Skrajni čas je že, da se proti nelegalni trgovini energično nastopi. V debati je nato cela vrsta trgovcev navedla konkretne primere, kako škodujejo krošnjarji ne samo legalni trgovini, temveč tudi prebivalstvu, ki mu vsiljujejo slabo blago in dostikrat po pretirano visokih cenah. (Sedaj je **po zaslugi Zbornice za TOI** dosežen vendarle prvi velik uspeh v boju proti krošnjarstvu, o čemer je »Trgovski list« že obširno poročal. Op. ured.)

O kartelih

je poročal Ernest **Štivan.** Karteli so največje gospodarsko zlo, ki stalno povišujejo cene, svojim nameščencem pa ne dajejo tudi višjih mezd. **Niti surovin, ki jih dobivajo v naši državi,** ne plačujejo **po svetovnih cenah.** Tako delajo s silnim dobičkom, vse poviške cen pa znajo spretno **prevaliti na trgovce.** Ker smo navsezadnje tudi v naši državi spoznali, da so karteli zlo, smo se zatekli k papirnatemu reguliranju kartelov. Trgovcem je bilo takoj po objavi kartelne uredbe jasno, da bodo z njo karteli samo legalizirani in zaščiteni. V resnici se tudi danes bohotno razvijajo.

Najbolj čudno pa je, da je država, ki je kot konsument najbolj interesirana na tem, da prepreči vsake zlorabe kartelov, sama tista, ki gre kartelom na roko. Saj dobivajo nekateri karteli celo zaščitne carine. To omogočajo nekateri »vplivni« gospodje, ki so v službi kartelov. Karteli s tem širijo tudi korupcijo.

Posebno pa je treba opozoriti, da so nekateri karteli, večinoma oni, ki so v tujih rokah, mogli posebno dobro izkoristiti sedanjo denarno krizo, **ker so mogli pokupiti tudi mnoga naša podjetja** ter tako iztisniti naše ljudi. **Zaradi kartelov nismo več gospodarji v lastni hiši!**

V ozki zvezi z vprašanjem kartelov je tudi **vprašanje tujega kapitala.** Ta postaja vedno bolj napadalen in to tem laže, ker mu je v prid tudi naša davčna zakonodaja, pa tudi praksa. Odločno zahtevamo zato, da se **uvede nad poslovanjem kartelov stroga kontrola!** Uredba o kartelih naj se v resnici izvaja, ne pa da ostaja samo na papirju.

Koncem svojih izvajanj je referent poudaril, da je **samoobramba edino zanesljivo sredstvo, ki je danes ostalo trgovstvu.** Kompaktno se mora zato trgovstvo organizirati in delati za svoje organizacije in za svoj tisk, ker drugače bo izgubilo vsak vpliv na javno življenje.

Po tem z odobravanjem sprejetem referatu so posamezni člani združenja navedli konkretne primere, kako karteli neupravičeno zvišujejo cene.

O naslednji točki:

veleblagovnice in industrijske prodajalne

je zborovanje po lepem referatu g. Ernesta **Štivana** sklenilo, da odločno **zahteva prepoved veleblagovnic** oz. podaljšanje sedanje uredbe o prepovedi veleblagovnic. Opozarja zlasti, da se nameravajo pri nas ustanavljati **veleblagovnice samo s tujim kapitalom.**

Nadalje zahteva, da se vse **industrijske prodajalne prepovedo ali pa vsaj tako obdačijo kakor samostojni trgovci.** Tudi industrijske prodajalne naj pridejo pred **davčne odbore!**

O konsumih in nabavljalnih zadrugah

je poročal član uprave **Josip Benko.** Iz njegovega izčrpnega in lepega referata posnemamo: Trgovstvo nikakor **ni načelno proti zadružništvu,** temveč nasprotno tudi ono podpira kreditno in produktivno zadružništvo. Trgovstvo je le proti nabavljalnim in konsumnim zadrugam, ki so postale **že čisto navadne trgovine** in iz katerih je izginil vsak zadružni duh. Dostikrat se dogaja, da ustanovi zadrugo kak premožnejši kmet ali kak upokojenec, ki je potem tudi poslovodja zadruge. Siromašni delavci in kmetje podpišejo potem deleže in ko pride zadruga v težave, morajo plačevati svoje jamstvo. **Samo v Prekmurju so v kratkem času propadle na ta način štiri zadruge.**

Uvidevni zadrugarji tudi spoznavajo, da ni število zadrug glavno, temveč da mora v zadrugah vladati tudi pravi zadružni duh. Tega pa so danes v dosti zadrugah **zadružni funkcionarji in nameščenci** čisto izrinili in zadruge so postale privilegirane trgovine. Nato je govoril g. Benko **o novem zadružnem zakonu,** ki je **položaj trgovcev** še **poslabšal.** Sedaj bodo morali indirektno še trgovci prispevati za zadruge, ker se je z novim zakonom ustanovil poseben fond, v katerega morajo vplačevati Drž. hip. banka in Poštna hranilnica 2% svojega dobička, drž. razredna loterija pa 10%. Te ustanove pa v veliki meri podpira trgovstvo, ki bo tako **indirektno moralo plačevati za svoje konkurente!** Novi zadružni zakon ne samo da ne daje nobenega jamstva, da zadruge ne bodo poslovale z nezadružniki, temveč to celo v nekih primerih izrečno dovoljuje. Trgovstvo mora zato biti proti temu zakonu.

O obrtnem zakonu

in njegovih potrebnih reformah je poročal sam **predsednik Čeh.** Obrtni zakon, ki je iz l. 1932, je že nujno potreben nekaterih reform. Zlasti je nujno, da se **spremeni § 19.** Nismo proti temu, da se podeli obrtniku pravica do trgovskega obrta, toda le za trgovino v njegovi stroki. Tako naj dobi krojač pravico do konfekcijske trgovine, mizar do trgovine s pohištvom, ne pa da dobi obrtnik pravico do trgovine brez ozira na to, kakšen obrt je dosedaj izvrševal. Pa tudi **§ 137 obrt. zakona** se mora spremeniti v tem smislu, da sme obrtnik prodajati samo blago, ki ga sam proizvaja ali predela. **Kakor se trgovec naj ne meša v obrtniške posle, tako se naj tudi obrtnik ne meša v trgovske!** To načelo naj obvelja tudi v obrtnem zakonu.

Glede delovnega časa v trgovinah

je po referatu g. **Kona Samuela,** čigar referat pa je prečital predsednik Čeh, obveljalo naslednje stališče. **Trgovine naj bodo ob nedeljah odprte dopoldne štiri ure,** kakor je to bilo v Prekmurju v navadi do l. 1922, ko je izšel zakon o zaščiti delavcev. Za vse priznane praznike pa je trgovstvo pripravljeno priznati popoln nedeljski počitek.

O trošarinah

je referiral **Kühar Franc.** Med posrednimi davki je trošarina najvažnejša, saj da skupno s poslovnim davkom nad 2 milijardi din davkov, dočim zemljarina niti pol milijarde. Včasih smo poznali samo trošarino na alkoholne pijače, danes pa se plačujejo trošarine že od cele vrste predmetov. Referent govori nato zlasti o trošarini na alkoholne pijače. Pritožbe o tihotapljenju alkoholnih pijač so na dnevnem redu, odkar je odpravljeno pečatenje kotlov in odkar so odpravljeni kontrolni listi za prevoz alkoholnih pijač. Naj se dovoli kmetu trošarine prosta določena količian žganja, **toda prosta žganjekuha naj se odpravi.**

Banovinske trošarine pa naj se **v celoti dajo le onim banovinam, v katerih so bile pobrane!**

Soglasno je bil sprejet še referat

o naših kreditnih razmerah in o sanaciji denarništva,

ki ga je podal podpredsednik **Brumen.** V svojem referatu je zlasti poudarjal **slabe posledice centralizacije denarništva** ter škodo, ki jo ima trgovec, ker s svojo imovino pri denarnih zavodih ne more prosto razpolagati in tudi ne more izterjati svojih terjatev pri kmetih. Opozoril je tudi na škodljive posledice uredbe o likvidaciji kmetskih dolgov. Če se noče, da bi bili tudi trgovci zaščiteni, se mora izvesti sanacija denarnega trga. **Na vsak način pa se mora skrajšati rok za plačilo kmetskih blagovnih dolgov in za te dolgove se morajo dovoliti trgovcem tudi obresti!**

Pri slučajnostih je opozoril gosp. **Heklič** zlasti na **pomanjkljivosti pošte v Murski Soboti.** Za poslovne ljudi je uradovanje te pošte popolnoma nezadostno.

Na koncu zborovanja se je oglasil k besedi še okrajni načelnik **dr. Bratina,** ki je po lepem priznanju trgovstvu obljubil trgovstvu vso svojo pomoč.

Nato so bile prečitane **resolucije,** ki so bile soglasno in z odobravanjem sprejete.

Predsednik Čeh je nato s primernim nagovorom zaključil nad vse uspelo in vzpodbudno zborovanje.

V boju proti veleblagovnicam mora zmagati trgovstvo!

Veliki inseratni članki »Ta-Te« v srbskih listih pričajo, da je usodni 27. oktober pred durmi!

Veleblagovnice se zanašajo na svoj kapital in upajo, da bodo z njim zmagale.

Trgovstvo in z njim združeni trgovski pomočniki pa imajo za seboj nacionalno javnost.

Kdo bo močnejši?

Ali tuji kapital ali nacionalna javnost?

V nacionalni Jugoslaviji mora zmagati nacionalna javnost in če ne zmaga že pred 27. oktobrom, mora zmagati pozneje.

Trgovci, trgovski pomočniki! Pripravljajte se že sedaj na končno borbo.

Kot en mož mora vse trgovstvo slediti pozivu Centralnega predstavništva!

Vsa sredstva treba uporabiti, ker zmagati mora trgovstvo!

Veleblagovnice se morajo prepovedati!

Blasnikova »Velika Pratika« za leto 1938 je izšla in se razpošilja za ceno din 5·— za vsak komad. Naročila na tiskarno J. Blasnika nasl., Ljubljana, Breg št. 10—12 in se dobi tudi v trgovinah. To je najbolj priljubljeni in najbolj razširjeni slovenski ljudski koledar že od nekdaj.

Denarstvo

Stanje Narodne banke

Izkaz Narodne banke z dne 15. oktobra navaja te izpremembe (vse v milijonih din):

Kovinska podloga se je povečala za 9,8 na 1725,3, in sicer se je povečalo zlato v blagajnah za 0,5, zlato v tujini pa za 8,3 na 50,7.

Devize izven podloge so se zmanjšale za 36,5 na 661,8.

Vsota kovanega denarja se je povečala za 6,3 na 350,7.

Skupna vsota posojil se je povečala za 1,1 na 1581,6. Menična posojila so se povečala za 1,1 na 1326,4, lombardna pa za 0,1 na 255,1.

Druge pozicije so ostale brez večjih izprememb, razen postavke **razna aktiva**, ki se je povečala za 53,6 na 1888,0. Najbrže je to povišanje v zvezi z novimi nakupi zlata.

Obtok bankovcev se je zmanjšal za 58,0 na 5771,7. Povečale pa so se zopet **obveze na pokaz**, in sicer za 88,6 na 2490,7, da bodo znašale že skoraj **dve in pol milijardi**. Vendar bi bilo že treba enkrat nekaj ukreniti, da bi se velikanska vsota mrtvega denarja nekoliko zmanjšala.

Razna pasiva so se povečala za 9,1 na 310,3.

Skupno kritje znaša 26,83%, samo zlato pa 26,04%.

Francoski frank je še nadalje čvrst

Tudi ta teden je bil francoski frank čvrst ter je funt nazadoval na 146 do 147 frankov. Kot vzroki čvrste tendence za frank se navajajo v glavnem trije: 1. Kantonalne volitve so dokazale, da je položaj vlade trden in da ni pričakovati izprememb. 2. Ugodno so nadalje vplivale vesti o uspešnih pogajanjih za podaljšanje angleškega kredita v višini 40 milijonov funtov. 3. Nekateri pa mislijo, da je dvig franka posledica trostranskega valutnega sporazuma, ker sta Amerika in Anglija podprle frank, ker bi preveliko padanje franka bilo tudi njima v škodo. Končno pa je koristilo franku tudi to, da se je začel francoski kapital vračati v Francijo.

Wallstreet proti Rooseveltu

Amerika ima dve veliki stranki, ima tudi dva velika činitelja javnega mnenja. Demokratska stranka se opira na javno mnenje, ki ga ima ljudstvo, republikanska stranka pa ustvarja drugo javno mnenje. Ko je imel Roosevelt svoj veliki govor, da izolacija ni sredstvo proti vojni, temveč da se morajo vsi narodi boriti za spoštovanje mednarodnih pogodb, mu je Wallstreet ta nastop proti Japonski zelo zameril, kajti njujorški borzijanci gledajo tudi na kitajsko-japonsko vojno le s stališča dobička.

Roosevelt pa je tudi napovedal povišanje delavskih mezd in misli tudi na povečanje davkov. Vse to je napotilo borzijance, da so se odločili k nastopu proti Rooseveltu in da je planilo na njujorški borzi na dan silno besistično razpoloženje. Posledica tega je bila, da so začeli tečaji papirjev padati in da je cela vrsta tečajev padla pod najnižji nivo l. 1935.

Wallstreet je napovedal Rooseveltu boj. Če bo v tem boju tudi zmagal, ni še prav nič gotovo, kajti tudi ono drugo javno mnenje v Ameriki je močno.

Padanje tečajev v New Yorku pa ni ostalo brez učinka na druge borze in tako so padli tudi tečaji v Londonu, zlasti pa v Pragi, ki je doživela nov črn dan.

*

Jugoslovanska udružena banka Zagreb-Beograd bo izplačevala od 20. oktobra dalje upnikom na stare terjatve do 10% po stanju njihovih terjatev dne 30. junija 1937.

10% delniške glavnice morajo odstopiti vse delniške družbe v Italiji državi, ki bo s temi sredstvi krila vojne izdatke v Etiopiji. Del tega denarja bo porabila Italija tudi za gospodarski dvig Etiopije. Ta oddaja premoženja bo dala državi okoli 5 milijard lir, povišanje trošarine pa še eno milijardo.

Na londonskem trgu je padla cena platine za 15 šilingov na 9 funtov in 10 šilingov za unčo.

Za zboljšanje tržnih razmer v Ljubljani

Zborovanje trgovcev s sadjem, zelenjavo, mlekom in mlečnimi izdelki ter semeni

V mali dvorani Trgovskega doma so se zbrali v torek 19. oktobra številni prodajalci sadja, zelenjave, semen, mleka in mlečnih izdelkov, da se skupno pogovorijo, kako bi se sedanje razmere na živilskem trgu zboljšale.

Uprava ljubljanskega združenja se že več let poteguje, da bi zavladale na prodajnem trgu, t. j. na Vodnikovem in Pogačarjevem trgu znosne razmere. Predvsem pričakujejo prodajalci, da se čimpreje uveljavi **nov tržni red**, ki bo ustrezal potrebam Ljubljane. Urediti je treba prodajne pogoje ter razmere na živilskem trgu tako, da bodo naši domači trgovci pred umazano ter nelojalno konkurenco prekupčevalcev **popolnoma zaščiteni**. V poletnem času mrgoli prekupčevalcev, **dočim jih v hudi zimi, deževnem vremenu ni videti. Takrat so naše branjevke in ostali prodajalci dobri, ko oskrbujejo celo mesto s potrebno zelenjavo in zimskim ter ostalim sadjem.**

Mestnemu poglavarstvu ni mogoče odrekati dobre volje, ravno tako tudi ne tržnemu odboru, ki sta v nekaterih primerih prav energično posegla v nelojalno ter nedovoljeno kupčevanje in prekupčevanje nekaterih tujih ljudi. Vendar se še vedno opaža mnogo takih oseb, ki hočejo prekupčevati, navijati cene, prodajati blago od producenta, pri tem pa ne plačevati **nikakih davkov**. Več kot jasno je, da se vsa borba trgovcev z obrtnimi pravicami osredotočuje proti prekupčevalcem, ki prihajajo iz vseh delov ljubljanskega predmestja in tudi iz drugih krajev, celo iz Karlovca.

Javnost je premalo poučena o tej borbi, zato smatramo za potrebno ugotoviti, da ljubljanski trgovci s sadjem in zelenjavo itd. **nikdar niso bili proti producentu, niti ni bila nikdar v delokrogu naših organizacij sprožena kaka akcija, s katero bi se hotelo na kateri koli način izločiti producenta iz javnega prodajnega trga.** Saj naši trgovci vendar kupujejo blago od producenta, ne pa od prekupčevalca. Branili pa se bodo do skrajnosti proti vsem prekupčevalcem, ki protizakonito opravljajo vse posle, v mnogih primerih tudi na drugo ime.

Podeželske občine kar na debelo izdajajo vsakomur potrdilo, da je producent, čeprav dobro vedo, da nikdar prosilec ni imel zemljišča. Tako n. pr. se je to ugotovilo pri prodajalcih orehov iz Karlovca in njegove okolice. Vsi ti so enostavni prekupčevalci in ti so tudi oni, ki draže blago. Ljubljansko prebivalstvo pa njih delovanje ne pozna in je zato prepričano, da so dvigu cen krivi le domači trgovci in prodajalci.

Tuji prekupčevalci pa tudi direktno uničujejo naše male prodajalce, pa tudi uvozne tvrdke, ki z velikimi napori ter stroški oskrbujejo naš trg z lepim in zdravim sadjem. Borba legalnih trgovcev pa ni osredotočena samo na take prekupčevalce, temveč tudi na one, ki se skrivajo s kupčijami od hiše do hiše. Tudi v tem pogledu je potrebna najstrožja kontrola, ker se tako sadje in zelenjava najlaže izogneta vsaki kontroli. Mestna občina oz. tržni urad bi morala skrbeti za to, da se vsaka **prodaja sadja in zelenjave po ulicah in hišah iz zdravstvenih ozirov absolutno prepove**, ker za prodajo tega blaga imamo v Ljubljani Vodnikov in Pogačarjev trg, kjer je mogoča kontrola. Vsi ostali prostori pa so zasedeni po prekupčevalcih. Ljubljanski branjevci so tudi ljudje, ki zaslužijo večjo pažnjo in imajo prav gotovo **posebne zasluge za razvoj živilskega trga.**

Trgovci nikakor ne ugovarjajo stremljenju oblasti, ki želi odpreti producentom trg, ugovarjajo pa vsaki nepošteni in protizakoniti trgovini in prekupčevanju, zato se ponovno obračajo do mestnega poglavarstva, da jim pomaga v tej težki borbi.

Do popolne ureditve tržnih razmer bi bilo umestno, da mestno poglavarstvo oz. tržni odbor sklene, da zaenkrat ne izdaja nobenih novih dovoljenj za prodajo sadja in zelenjave in ostalih živilskih potrebščin. Potrebna je tudi **splošna revizija obrtnih listov**, da se vendar enkrat ugotovi, kdo prodaja brez obrtnega lista in skriva kupčijske posle, ne da bi plačeval občinske in državne davščine.

Sestanek, ki je rodil zelo dobre rezultate, je pokazal enodušnost, pa tudi borbeno voljo vseh brez razlike. Prihodnji teden se sestanejo vnovič, še prej pa bo novoizvoljeni odsek sekcije predelal vse predloge, ki jih bo posebna deputacija predložila županu **dr. Adlešiču** in predstavnikom tržnega urada.

Sestanek je vodil podpredsednik Zdr. trg. g. **Roman Golob**, ki je v imenu uprave združenja vsem zagotovil solidarno pomoč za izboljšanje tržnih razmer, ter si s svojimi stvarnimi izvajanji pridobil zaupanje vseh.

Tajnik **Šmuc** je podal obširno poročilo o vseh dosedanjih akcijah združenja, ki so bile deloma tudi uspešne. Prečital je razne predstavke, ki jih je združenje poslalo zaradi sadnih trgovcev ter opisal tudi borbo ljubljanskih trgovcev vseh drugih strok. Posebej pa je še opozoril na boj proti veleblagovnicam. Če bodo te dovoljene, potem dobimo tudi v Ljubljani v kratkem podružnico »Ta-Te«, ki bo oprta na močno pomoč tujega kapitala v veliko škodo vsega trgovstva, in sicer velikih trgovcev prav tako ko malih. Končno je dal tajnik Šmuc razna pojasnila o uredbi o zapiranju in odpiranju trgovin.

Izvajanja podpredsednika **Goloba** ko tudi tajnika **Šmuca** so sprejeli zborovalci z velikim odobravanjem.

Duševni delavec rabi Rogaško slatino ki ga obvaruje pred škodljivimi posledicami mnogega sedenja.

Rogaška mineralna voda

Sadna razstava in vsedržavni sadjarski kongres v Mariboru

Jutri, v soboto, se otvori v Mariboru pod pokroviteljstvom bana dr. Marka Natlačena največja sadjarska prireditev, kar jih je bilo dosedaj v naši državi. Sadno razstavo, zvezano s sadnim sejmom prireja Sadjarsko in vrtnarsko društvo, obenem pa bo v Mariboru v nedeljo in ponedeljek tudi **vsedržavni kongres sadjarjev**, na katerem bodo nastopili kot referenti najbolj priznani naši sadni strokovnjaki in pospeševatelji umnega sadjarstva v naši kraljevini. Ta prireditev bo tedaj eminenten gospodarski dogodek, prav tako važen za našo sadjerejo, kakor za našo sadno trgovino. Po pripravah sodeč se bo ta prireditev glede obsega, kakor glede prikazanega materiala lahko mirno primerjala z največjimi tovrstnimi inozemskimi gospodarskimi razstavami.

Letošnja razstava ne bo samo sadna razstava, ampak v najširšem pomenu besede **sadjarska razstava**, ki bo pokazala prav vse, kar predstavlja sadjarstvo naših krajev, ki je postalo v zadnjih letih skorajda glavna panoga našega kmetijstva. Ne bo le razstavljeno vse sadje, ki se v naših krajih prideluje, v svežem stanju in v svojih predelavah, temveč tudi vsa sodobna orodja in sredstva, ki se v umnem sadjarstvu uporabljajo. Ta orodja in sredstva predstavljajo danes že prav važno panogo naše trgovine in industrije. Poleg tega bodo razstavili tudi **drevesničarji** najboljše produkte svojih **drevesnic**. Sadjarji bodo našli na razstavi prav vse, kar jih zanima in kar spada v njihovo stroko.

Umevno je, da bo vzbujal sadni sejem posebno pozornost, saj je vsa sadjereja odvisna od končnega efekta — prodaje. **Tukaj prehaja sadjereja s področja pridelovalca v roke trgovca**, ki je in bo tudi v bodoče edini upoštevanja vredni činitelj za posredovanje med producentom in konsumentom. Sadni sejem bo pokazal tudi naši sadni trgovini **najsodobnejši način pakiranja in odpošiljanja sadja**. Vsa na sejmu razstavljena jabolka — vsega skupaj 4 vagoni — bodo izložena v normalnih amerikanskih zabojih, vložena natančno v diagonalnem načinu, kakor to zahtevajo strogi trgovski predpisi Združenih držav, kjer je trgovska oprema sadja na najvišji stopnji. Po tem načinu pakiranja se nahaja v vsakem zaboju natančno isto število plodov ter tehta vsak zaboj 20 kg. Poleg tega pa se naleplja na zaboju etiketa, na kateri je zabeležena vrsta jabolk, ime lastnika zaboja in ime vkladatelja. Na ta način ima kupec vedno kontrolo, od koga in kakšno sadje je prejel.

Vsa razstava bo izredno okusno in moderno aranžirana ter bo razvrščena v prostorih **unionske dvorane**, v dvorani Zadružne gospodarske banke in na verandi unionske pivovarne. V unionski dvorani bo zanimiv predvsem poučni oddelek, ki ga bo opremila industrija in trgovina sadnega orodja in drugih sadjarskih pripomočkov. V pritličnih prostorih bodo še **čebelarski oddelek** ter oddelek z razstavo sadjarske literature. V prvem nadstropju bodo razstavile **sadjarske podružnice** svoje izbore. Del sadjarskih podružnic bo razstavil tudi v dvorani Zadružne gospodarske banke. Zanimiv bo tudi **fitopatološki in biološki oddelek. Sadni sejem** bo zavzemal vso veliko pivovarniško verando.

Ob priliki te velike sadne razstave bo v Mariboru tudi

vsedržavni sadjarski kongres,

ki se začne v nedeljo dopoldne ter bo trajal dva dni. Spored je naslednji:

Nedelja, 24. oktobra: ob 10. dopoldne otvoritev kongresa. Nato slede obravnave: 1. Trgovina s svežim in predelanim sadjem in njeni izgledi za bodočnost. Poročevalca **Djordje Perin** in **Voja Petković**.

2. Obnova sadovnjakov in plemenjenje sadnega drevja s prepcepljanjem. Poročevalec **dr. Mladen Josifović**.

3. Načini propagande za uporabo insekticidov in fungicidov. Poročevalca **dr. Pavle Vukasović** in **dr. Željko Kovačević**.

4. Smoter in naloge načrtnega sadjarstva. Poročevalec ravnatelj **Josip Priol**.

Ponedeljek, 25. oktobra: nadaljevanje kongresa ob pol 9.

1. Preusmerjenje obstoječih banovinskih drevesnic in osebja v smeri praktičnega sadjarstva. Poročevalec **Milutin Nikolić**.

2. Vprašanje plodoreda (kolobarjenja) v drevesnicah. Poročevalca **Štefan Lukič** in **Franc Mežan**.

3. Možnost in organizacija sadjarstva na banovinskih kmetijskih ustanovah. Poročevalec **Milan Maršič**.

4. Kratka zgodovina slovenskega sadjarstva. Poročevalec **Franc Vardjan**.

5. Drevesnice v Sloveniji, sedanje stanje in njihov pomen za napredek sadjarstva. Poročevalec **Ivan Dolinšek**.

Za sadjarski kongres vlada v vrstah naših slovenskih, pa tudi hrvaških in srbskih sadjarjev in sadjarskih strokovnjakov izredno zanimanje ter je pričakovati velikega obiska.

Opozarjamo!

Cenjene trgovce, da se je tvrdka

SITAR & SVETEK

preselila v **Frančiškansko ul. št. 3,** njeni izdelki so:

„Štampilje“, „Etikete“ in „Graverstvo“

Tvrdka, ki tudi redno inserira v našem trgovskem listu, je vobče znana po izdelavi svojega solidnega dela in cene, vsled česar jo toplo priporočamo.

Plačilo članarine prisilnim združenjem od podjetij v likvidaciji

Trgovinsko ministrstvo je izdalo pod št. II. 31.757/u z dne 22. septembra naslednje pojasnilo:

»Po mnenju ministrstva ni dvoma, da so denarni zavodi, ki se nahajajo v likvidaciji, zavezani plačevati članarino za prisilna združenja, predpisano in dospelo v plačilo v času, ko podjetje še ni stopilo v likvidacijo. V zvezi s tem je neupravičen ugovor likvidatorjev, da podjetje ni dolžno plačati takšne članarine, ker da se nahaja v likvidaciji, ko je vendar namen likvidacije baš ta, da se plačajo obveznosti podjetja. Ugovor likvidatorjev je umesten samo za čas po nastopu likvidacije. Za čas pred likvidacijo bi bil ta ugovor umesten le v primeru, če bi obstajal pozitiven predpis, da z nastopom likvidacije ugasnejo takšne obveznosti podjetja. Obvezna združenja so tvorbe javnega prava ter je dolžnost plačevanja članarine tem združenjem predpisana z istimi predpisi. Iz tega sledi, da imajo te davščine javno pravni značaj. V zvezi s tem je tudi upravičena določba § 381. odstavka 3. obrtnega zakona. Zato je ministrstvo mnenja, da veljajo za člane isti predpisi, kakor veljajo za prijavo davkov in dodatkov likvidacijski masi.«

SLOVENIA-TRANSPORT
Ljubljana
Telefoni: 27-18, 37-18,
37-19, carinska pisarna
24-19 po uradnih urah

Tarifni biro

v vseh carinskih in železniških zadevah — Tarifi — Proračuni — Kontrola carinskih deklaracij, tovornih listov itd. — Reklamacije — Inkaso — Vse tovrstne informacije brezplačno.

Dobave - licitacije

Strojni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do **27. oktobra** ponudbe za dobavo cevi, ventilov, katrana in dr.; do **28. oktobra** za dobavo papirnatih trakov za brzinomere, smirkovega platna, azbestnih vrvic, topilnih loncev ter razne železnine.

Direkcija državnega rudnika v Kaknju sprejema do **27. oktobra** ponudbe za dobavo svinca, bele kovine, emajl-laka, pocinkane cevi, železne pločevine ter bencinskih jamskih svetilk.

Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema **do 28. oktobra** ponudbe za dobavo kopalne bakrene peči in 1.000 kg medi.

Direkcija državnega rudnika Vrdnik sprejema **do 28. otkobra** ponudbe za dobavo jamskega kabla, raznega železa, ščetk ter rudarskih lopat; **do 1. novembra** za dobavo krp za čiščenje, telefonskega kabla in armiranega voda.

Komanda pomorskega arzenala v Tivtu sprejema **do 27. oktobra** ponudbe za dobavo konopljene vrvi; **do 1. novembra** za dobavo raznega materiala za pisalni stroj »Adler«, kolen za cevi ter raznih cevi; **do 2. novembra** za dobavo električnega materiala, konštrukcijskega jekla; raznih vijakov, žebljev in dr., jadrenine, sukanca; **do 3. novembra** za dobavo koksa, bombaža, linoleja in lepila; **do 4. novembra** za dobavo električnih svetilk, vrvi, raznega stekla, električnih predmetov, predmetov iz medi; **do 8. novembra** za dobavo jadrenine, sukanca, konopljene vrvi, žebljev, zakovic, portlandcementa; **do 9. novembra** za dobavo ploščic iz cinka, barve za tanke, tkanine, konsistentne masti, mazila za ležaje, železnih pocinkanih spojk in žice.

Štab mornarice kr. Jugoslavije v Zemunu sprejema **do 3. novembra** ponudbe za dobavo trofaznega elektromotorja in **do 19. novembra** za dobavo 1 tone olja.

Komanda podvodnega orožja Kumbor sprejema **do 12. novembra** ponudbe za dobavo akumulatorjev in **15. novembra** za dobavo raznih špiralnih svedrov, elektromotorja za brušenje, raznih meril, pil, šablon, raznih predmetov za pločevinasta dela, potrebščine za zidarska ter mizarska dela.

Dne 28. oktobra bo v intendanturi štaba V. armijske oblasti v Nišu licitacija za dobavo 1,000.000 kilogramov pšenice.

Dne 27., 28. in 29. oktobra bodo v pisarni referenta inženjerije Gradbene trupe v Skoplju licitacije za dobavo raznega telefonskega materiala in dne **2. novembra** za dobavo telefonske žice ter dne **3. novembra** licitacija za zgradbo podoficirske šole gradbene trupe v Skoplju.

Dne 28. oktobra bo pri Upravi državnih monopolov v Beogradu licitacija za dobavo 1,000.000 škatel z vrečicami za sol.

Dne 28. oktobra bo pri Upravi Vojno-tehničnega zavoda v Kragujevcu licitacija za dobavo raznega papirja in **dne 29. oktobra** za dobavo armiranega kabla in raznega sukanca; **dne 30. oktobra** za dobavo raznega olja; **dne 2. novembra** za dobavo cinkovih odpadkov, **dne 3. novembra** za dobavo železa in železne pločevine.

Dne 3. novembra bo pri kr. banski upravi odd. za nar. zdravje v Sarajevu licitacija za dobavo razne opreme in posode za bolnico.

Dne 3. novembra bo v pisarni referenta inženjerije štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija za napravo zgradbe straž-nice pri skladišču v Zalogu.

(Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani na vpogled.)

Priporočamo cenj. g. trgovcem tvrdko »Commerce« d. d. v Ljubljani, ki proizvaja, radi dobrega okusa in vonja povsod zaželjeno aromatično žitno kavo »Slast«. Tam dobite tudi pravkar došle nove skodelice in lončke v krasnih barvah in oblikah.

Kako naj se urede sejmišča

Načrt pravilnika trgovinskega ministrstva

Pripravlja se pravilnik o ureditvi sejmišč. Po tem pravilniku bodo morala biti v bodoče urejena vsa sejmišča v državi. Zato zanima načrt pravilnika tudi najširše sloje v državi. Posebno pa so interesirani na ureditvi sejmišč vsi trgovci z živino, sejmarji itd., sploh vsi, ki imajo posla na sejmiščih. Načrt pravilnika je predložilo trgovinsko ministrstvo zbornicam v izjavo in zato je potrebno, da vsi zainteresirani trgovci pravočasno navedejo svoje ev. pomisleke proti načrtu, a tudi svoje posebne želje glede ureditve sejmišč. Sedaj je še čas, da se te želje upoštevajo, kasneje bo prepozno. Zato objavljamo načrt pravilnika v celoti, da imajo trgovci priliko, se o njem izraziti. Svoje ev. pomisleke naj sporoče svojemu združenju, ki bo njih želje sporočilo naprej.

Načrt pravilnika za ureditev sejmišč

Trgovinski minister je v sporazumu s kmetijskim ministrom in na podlagi § 3. obrtnega zakona predpisal naslednji pravilnik:

§ 1. — **Nova sejmišča se** smejo ustanavljati samo na trdem terenu, najmanj 2 jutra velika, in sicer na periferiji mest, vendar po možnosti ob državni cesti blizu železniške postaje.

§ 2. — Prostor za sejmišče mora biti ograjen z najmanj 2 m visokim betonskim zidom ali z žično ograjo isti višine. Vsako sejmišče mora imeti samo en vhod a najmanj dva izhoda.

§ 3. — Pri vhodu v sejmišče, ki se mora dati zapreti, se mora zgraditi pokrita veža primerne velikosti za veterinarski pregled živine. Poleg tega se morajo takoj ob vhodu zgraditi uradni prostori za izdajanje živinskih potnih listov. Tem prostorom se morajo prizidati uradi za veterinarja ter za mostno tehtnico. Ceste, in sicer tako osrednja vhodna, ko tudi obe izhodni, se morajo zasaditi z drevoredom, predvsem lipo, orehom, akacijo ali divjim kostanjem. Prostor določen za prodajo razne živine se mora razdeliti v posebne oddelke, in sicer za teleta, junce, vole, bike, konje, krave, prešiče, ovce in koze. Vsak teh prostorov mora biti zasajen z drevesi, da ima živina v poletni vročini potrebno senco. V vsakem teh prostorov se morajo postaviti meter visoki prečniki za privezovanje živine, in sicer iz betona ali iz železnih tračnic na betonskem podstavku. Prečniki morajo imeti na vsak meter verige za privezovanje živine. Uporaba lesenih prečnikov se prepoveduje zaradi možnosti širjenja nalezljivih bolezni. Vsak oddelek mora imeti napisno tablo, iz katere se vidi, kateremu namenu služi.

§ 4. — V občinah, v katerih je vodovod, se morajo na sejmišču postaviti hidranti za izmivanje sejmišča ter napajališča za živino. V občinah, ki nimajo vodovoda, se mora zgraditi na sejmišču betoniran vodnjak s potrebnimi napravami za napajanje. Ta del sejmišča mora biti betoniran, da ne nastaja blato in prah, a kanaliziran mora biti tudi odtok vode. Nadalje se morajo zgraditi na sejmišču stranišča z oddelki za moške in ženske.

§ 5. — Na vsakem sejmišču mora biti mostna tehtnica, ki pravilno funkcionira in ki se mora vsako leto pregledati od meroizkusnega urada.

§ 6. — Vsa pota na sejmišču, določena za živino, se morajo po možnosti betonirati, če pa to iz katerih koli razlogov ne bi bilo mogoče, se morajo ceste posuti z debelim gramozom, da se preprečita blato in prah. Na prostorih, zaraslih s travo, je prepovedana za časa sejmskih dni vsaka paša in vsako puščanje perutnine na te prostore, da se ohrani snažnost in onemogoči širjenje nalezljivih bolezni.

§ 7. — Pri vhodnih vratih sejmišča se morajo postaviti posebne staje za bolno živino ko tudi za živino, ki je sumljiva nalezljive bolezni ter tudi poseben prostor za crknjeno živino na samem sejmišču, in sicer iz zdravstvenih razlogov.

§ 8. — V krajih, v katerih je dogon živine močan in iz katerih se živina izvaža, morajo občine po možnosti podaljšati železniški tir v sejmišče ter postaviti klančine za natovorjenje živine.

§ 9. — Na sejmišču je treba določiti poseben prostor za nameščanje vozil. V tem prostoru se ne sme kupčevati, temveč je prostor določen samo za vozove, ki so pripeljali blago za prodajo.

§ 10. — V sprednjem delu ograjenega sejmišča mora biti oddelek za prodajo vsakovrstnega blaga. Lastnik sejmišča mora postaviti na tem oddelku zadostno število klopi, ker je prepovedano, da bi bilo za prodajo določeno blago na zemlji. Poleg blagovnega oddelka mora biti tudi oddelek za gostinske obrate, kjer morejo postaviti njih lastniki svoje prostore, stojnice ali mize.

§ 11. — Glavna cesta, ki vodi skozi sejmišče, mora biti najmanj 10 m široka, izhodne ceste pa morajo biti praviloma desno in levo od vhodne ceste, da vodijo mimo vseh oddelkov in da so najmanj 3 metre široke.

§ 12. — V smislu tega pravilnika se morajo preurediti vsa sejmišča v roku treh let. Z ozirom na revno stanje posameznih občin in kjer bi bili stroški preureditve previsoki, more kr. banska uprava na utemeljeno prošnjo občin ta rok podaljšati ali občino oprostiti izvršitve posameznih določb tega pravilnika, če je za to dejanska potreba.

§ 13. — Vsa sejmišča, ki bi se v bodoče uredila, potem ko je stopil ta pravilnik v veljavo, morajo biti v celoti urejena po določilih tega pravilnika. Za primer da občine iz katerega koli vzroka tega ne bi mogle storiti, se jim ne smejo dovoliti novi sejmi niti postavitev novih sejmišč.

Cenjenim trgovcem
se priporoča
Cvetličarna
za izdelovanje šopkov in vencev
Svete-Korsika
Miklošičeva c. 20
(Palača okrožnega urada)

Indeks življenjske ravni

Nov indeks življenjskih potrebščin bodo v tekočem letu sestavljali v Angliji. Štirikrat v letu — oktobra, januarja, aprila in julija — bodo razdane 30.000 družinam vprašalne pole z zelo podrobnimi vprašanji glede izdatkov za razne potrebščine v enem tednu. Na ta način naj se dobi nova podlaga za merjenje draginje življenjskih potrebščin, na katerem bazirajo v veliki meri mezde kakih 4 milijonov ljudi.

Za to je že skrajni čas. Kajti sedanjo podlago tvori anketa, izvedena 1904. l. med manj ko 2000 družinami. Navadno se danes računa indeks življenjskega standarda tako, da se vzame detajlna cena onih potrebščin, ki so navedene v anketi iz l. 1904., iz l. 1914. s 100% in se računa vsakokratna cena v % teh cen iz l. 1914. Toda potrebe družin so se v zadnjih 30 letih zelo spremenile in premaknilo se je tudi razmerje med posameznimi življenjskimi potrebščinami.

Odgovori na anketo bodo anonimni, lista bo pa zelo natančna. Vprašanja obsegajo 12 strani, in sicer: 1. **Sestavo družine po spolu in starosti, in za člane, ki kaj zaslužijo, koliko dni so delali prejšnji teden.** (Anketa velja za teden, začenši s 17. oktobrom.) — 2. **Najemnino ali odplačila na hišo**, število sob, ter število oddanih sob in prejete najemnine. — 3. **Hrano**, množino in ceno vsake kupljene stvari; poseben list je namenjen za vsak dan v tednu. — 4. **Plin in elektriko.** — 5. **Izdatke za kurivo, obleko, pohištvo** in orodje, vožnje, zabavo itd. in »druge izdatke« za primer, da bi bilo kaj pozabljeno. — 6. **Vrt** — pridelki, množina jajc, zelenjave, sadja itd., ki je bila pridelana in porabljena v gospodinjstvu.

Ker so izdatki za obleko zelo različni v različnih tednih, bodo skušali ugotoviti te izdatke po možnosti za daljši čas. Vsekakor bodo gospodinje zaslužile onih 2½ šilingov (nekako 30 din), ki jih vlada ponuja za spolnitev ankete. Vprašalne pole se bodo razdelile predvsem delavcem in nameščencem, ki ne zaslužijo preko 250 funtov letno (60.000 din ali povprek 5000 din mesečno).

Za revizijo klirinškega sporazuma z Italijo

Generalni direktor Narodne banke dr. **Protić** se je vrnil iz Benetk, kjer je imel važna posvetovanja z italijanskim zavodom za zamenjavo blaga s tujino. Na teh posvetovanjih se je zlasti govorilo o tem, kako znižati naš aktivni klirinški saldo z Italijo. Kakor se sedaj poroča, bo to vprašanje rešeno šele v decembru, ko se sestane Jugoslovansko-italijanski gospodarski odbor. Za ta sestanek bodo imeli italijanski delegati polnomočje svoje vlade, da klirinški dogovor izpremene. Nova klirinška pogodba z Italijo bo ista kakor je naša pogodba s Turčijo. Naši izvozniki bodo dobivali namesto lir dinarje, italijanski pa lire namesto dinarjev. S tem so izvozniki obvarovani pred tečajnimi razlikami.

Po nedavnem poročilu Narodne banke znaša naš aktivni saldo proti Italiji (nove terjatve) 24,4 milijona lir. V resnici pa je ta saldo mnogo nižji. Mnogi italijanski uvozniki so namreč plačali blago, ki ga bodo šele uvozili, že v naprej, da znaša naš aktivni saldo s temi vplačili le 18,4 milijona lir.

Otvoritev pošte v jugoslov. svobodni coni v Solunu

Ministrstvo za pošto, brzojav in telefon je otvorilo v jugoslovanski svobodni coni v Solunu državno pošto IV. razreda, ki je začela 5. septembra 1937 poslovati, in to izključno za službene potrebe jugoslov. svobodne cone. Vsi dopisi, ki se tičejo jugoslov. svobodne cone, se **morajo nasloviti na imenovano pošto in ne** preko grške pošte v Solunu. Obenem opozarjamo, da je grška vlada prepovedala, da se na pismih ali uradnih spisih uporablja za mesto Solun vsak drug naziv razen grškega »Thessaloniki«, in da se torej v bodoče pisma in vse druge pošiljke, na katerih bi bil namesto »Thessaloniki« naveden drug naziv, ne bodo vročile naslovniku.

Zakaj je potrebno, da tudi Vi žvečite WRIGLEY GUMO?
(čitaj rigli)

Omoti po din 1'—, 2'— in 5'—.
WRIGLEY
THE FAVORITE OF HOLLYWOOD
Guma za žvečenje po jedi.
Generalno zastopstvo in skladišče: Agentura **Ozmo**, Zagreb.

Ustanove sklada viteškega Kralja Aleksandra I. Zedinitelja

za podpiranje osiromašenih in onemoglih bivših pripadnikov Zbornice za TOI.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani razpisuje za leto 1937. za uboge onemogle bivše svoje pripadnike in njihove vdove ustanove po 100 din. Prošnje naj se pošljejo Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani do **20. novembra 1937**, opremljene z dokazili, kakor tudi s potrdilom občinskega urada in pristojnega združenja, da je prosilec obrt ali trgovino samostojno izvrševal, pa je sedaj ne izvršuje več, ker zaradi onemoglosti ne more več delati in je obubožal, oz. da je prosilka onemogla uboga vdova bivšega zborničnega pripadnika. Prošnje onih, ki niso izvrševali samostojno takega obrta ali trgovine in torej niso nikdar bili samostojni zborični pripadniki, ne prihajajo v poštev. Prošnje je treba vlagati po vsakem posamezniku, ker se skupne prošnje, ki bi bile sestavljene v imenu več prosilcev, ne bodo mogle upoštevati.

Konkurzi - poravnave

V konkurzu Antona Auerja v Mariboru se je postavil namesto dosedanjega upravitelja za upravitelja dr. Pichler, odvetnik v Mariboru.

Za razpravljanje in sklepanje o prisilni poravnavi, ki jo predlaga trgovec Franc **Hojnik**, se določa narok na dan 29. oktobra ob pol 9.

Uvedeno je poravnalno postopanje o premoženju posestnika in lastnika elektrarne v Češnjici **Franca Kemperleta.** Poravnalni sodnik Franc Ustar, poravnalni upravnik odvetnik dr. Jarc. Narok za sklepanje poravnave dne 25. novembra ob 9., rok za oglasitev do 18. novembra.

Uvedeno je nadalje poravnalno postopanje o premoženju posestnice in gostilničarke Antonije **Lukman** v Ločici pri Polzeli. Poravnalni sodnik Josip Zorko, poravnalni upravnik dr. Gračner, odvetnik na Vranskem. Narok za sklepanje poravnave dne 18. novembra ob 9 Rok za oglasitev do 10. novembra.

Uvedeno je poravnalno postopanje še o premoženju Edvarda Povaleta, trgovca v Mariboru. Poravnalni komisar dr. Lešnik, poravnalni upravnik Josip Leskovar, odvetnik. Narok za sklepanje poravnave dne 22. novembra, rok za oglasitev do 16. novembra. Poravnalna ponudba 40%.

ZA DAME največ novih modelov za jesen in zimo, najsolidnejšo izdelavo in najboljši kroj nudi v plaščih, kostumih in paletojih damska konfekcija **PAULIN, LJUBLJANA, Kongresni trg 5**

Doma in po svetu

Kralj Karol je imenoval kneza-namestnika Pavla za poveljnika tretjega obmejnega bataljona. Obmejni bataljoni so posebne edinice, ki pa so sestavni del romunske kraljeve garde.

Skupščina je izvolila v sredo novo predsedništvo. Postavljeni sta bili dve listi: vladna in opozicionalna. Glasovalo je 298 poslancev ter je dobila vladna lista 181 glasov, opozicionalna pa 115. Izvoljeni so bili: za predsednika dosedanji predsednik **Čirič**, za podpredsednike pa Franjo Markić, Jevrem Tomić in Vučetić, za tajnike pa Dragomir Stojadinović, Dragan Damić, Nurija Pozderac, **dr. Veble** in Stojadin Dimitrijević, ki vsi pripadajo vladni večini.

Predsednik Čirič se je za izvolitev zahvalil ter je imel pri tej priliki krajši govor, v katerem je zlasti naglasil, da **se more ustava izpremeniti le na zakonit način.** Na koncu svojega govora je obžaloval, da ni v skupščini poslancev, ki so bili izvoljeni na listi dr. Mačka.

Tudi pri volitvi senatnega predsedništva sta bili samo dve listi, in sicer vladna in opozicionalna. Sejo je vodil starostni **predsednik Ivan Hribar,** ki je imel pri tej priliki daljši govor. Volilo je 85 senatorjev ter je dobila vladna lista 54, opozicionalna pa 30 glasov. Za predsednika je bil izvoljen zopet **dr. Velimir Mažuranić,** za podpredsednika dr. Kotur in Svetozar Tomić, za tajnike pa dr. Vuković, **dr. Gregorin** in Tomo Kovačević. Vsi izvoljeni pripadajo vladni večini.

Novo zasedanje skupščine se je začelo v četrtek s prečitanjem kraljevega ukaza o otvoritvi zasedanja skupščine. Ob čitanju ukaza so vsi poslanci vzklikali kralju Petru. Nato je predlagal predsednik Čirić, da izvoli skupščina jutri pet stalnih odborov ter so poslanci soglasno sprejeli ta dnevni red.

Tudi zasedanje senata je bilo slovesno otvorjeno s prečitanjem kraljevega ukaza. Na popoldanski seji je izvolil senat svoje stalne odbore. Ker je bil med strankami dosežen sporazum, so bile volitve soglasne. Predsednik finančnega odbora je **dr. Švrljuga,** tajnik je Fr. Smodej, predsednik odbora za prošnje in pritožbe je Ivan Hribar.

Veliki bolgarski pesnik Jordan Jovkov, ki se je proslavil zlasti s svojimi novelami, je umrl ter je bil pokopan na zelo svečan način na državne stroške v Sofiji.

Neka češkoslovaška skupina je kupila v zapadni Srbiji v bližini Krupnja ležišča antimona. Nedaleč od teh ležišč so ležišča, ki jih izkoriščajo Nemci. Antimon pridobivajo torej v Jugoslaviji sedaj že Angleži, Nemci in Čehoslovaki.

Kemična industrija Titanit bo izplačala za l. 1936. dividendo v višini 10 din od delnice proti odbitku 10 odstotnega dividendnega davka.

Jugoslovanska teniška reprezentanca je zmagala nad italijansko s 4 : 2.

Tiskarne v Nišu so sprejele predlog grafičnega delavstva, da se zvišajo mezde.

Velik požar je nastal v skladišču gradbenega materiala inž. Bonačiča v Splitu. Požar se je potem razširil tudi na tvornico sveč gosp. Kargotića. Po velikih naporih je bil požar lokaliziran. Škoda je večmilijonska.

Hitler bo obiskal Rim šele prihodnje leto.

Ameriški kongres je dovolil kredit 526 milijonov dolarjev za gradnjo delavskih stanovanj.

Zunanji minister Eden je podedoval od svojega tasta sira Becketta nad 1 milijon funtov, okoli 250 milijonov din. Seveda pa bo moral plačati od dediščine še takso, ki je v Angliji zelo velika.

Reimska katedrala, ki je bila za časa svetovne vojne porušena, je sedaj popolnoma obnovljena. V nedeljo je bila znamenita katedrala zopet slovesno blagoslovljena.

Na južni francoski obali so se začeli veliki francoski pomorski manevri. Po manevrih odpotuje francosko ladjevje na Malto, kjer bodo velike manifestacije francosko-angleškega prijateljstva.

Veliko ameriško potniško letalo, v katerem je bilo 16 potnikov in 3 možje posadke, se je nad gorovjem Utahom ponesrečilo. Vsi potniki so se ubili.

Tržna poročila

Zagrebški tedenski sejem

Tudi na zadnjem zagrebškem tedenskem sejmu ni bilo tujih kupcev in je bila zato kupčija le bolj srednja. Krave klobasarice so padle v ceni za 30 par. Bolj živahna je bila kupčija s prašiči. Mnogo je bilo kupcev prašičev iz Slovenije. Cene pa so ostale neizpremenjene. Pujski so se podražili za 10 din za žival.

Dogon: 23 bikov, 882 krav, 116 junic, 117 volov, 73 juncev, 155 telet, 1217 konj in žrebet, 2 kozi, 649 prašičev in 428 pujskov.

Cene: biki po 4—4'75, krave za klanje po 3·25 do 5, za klobase po 2'50 do 3, junice za klanje 4 do 6, za rejo 1500 do 2000 (za žival), voli I. vrste po 6 do 6'50, II. 4'75 do 5'25, bosenski po 3'50 do 3'70, živa teleta 7'50 do 9, zaklana 10 do 12, debeli prašiči 8 do 8·50, mršavi 7 do 7'50, ovce 80 do 100 (za žival), konji lahki 5 do 6 tisoč, srednji 7'5 do 8 tisoč, težki po 10 do 12 tisoč za par, žrebeta od 1500, 2000 do 3000 din za žival.

Detelja po 60 do 70, otava po 60 do 65, seno po 50 do 53, slama za steljo po 40 do 45 za 100 kg. Krompir po 60 do 70 par, zelje po 1 do 1'50 din in repa po 40 do 50 par za kg.

Dunajski živinski sejem

Na sejem dne 18. oktobra je bilo prignanih: 635 volov, 505 bikov in 695 krav, skupno 1835 glav, od tega iz Avstrije 1574, iz inozemstva pa 261. Pri živahnem prometu so prvovrstni voli obdržali čvrste cene prejšnjega tedna, drugovrstni in tretjevrstni pa so popustili za 2—3 groše. Tudi druga živina je popustila v ceni za 2 do 3 groše, v teku sejma pa so prodajalci popuščali pri ceni tudi do 5 grošev v posameznih primerih. Cene so bile naslednje: voli 0'90 do 1'54, biki 0'90 do 1·85, krave 0'87 do 1'12 in klavna živina 0'68 do 0'86 šil. za kg žive teže.

Radio Ljubljana

Sobota, 23. okt. 12.00: Plošče — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, spored, obvestila — 13.15: Plošče — 18.00: Radijski orkester — 18.40: Industrializacija Slovenije — Železarstvo na Jesenicah II. d. (g. Avgust Kuhar) — 19.00: Čas, vreme, poročila, spored — 19.30: Nac. ura — 19.50: Pregled sporeda — 20.00: O zunanji politiki (dr. Alojzij Kuhar) — 20.30: Jaka Smodlaka na Triglavu (vesela zvočna igra; spisal Jože Vombergar, izvajajo člani rad. igr. družine; vodi ing. Ivan Pengov) — 22.00: Čas, vreme, poročila, spored —22.15: Koncert radijskega orkestra.

Nedelja, 24. okt. 8.00: Plošče — 8.15: Prenos cerkvene glasbe iz franč. cerkve — 8.45: Verski govor (prior Valerian Učak) — 9.00: Čas, poročila, spored — 9.15: Koncert. Sodelujeta Kvartet rogov in Cimermanov trio — 11.00: Otroška ura: »Desetnica« (Skupina ge. Vide Juvanove) — 11.30: Opoldanski koncert: Radijski orkester in tenorist zagrebške opere Jože Gostič — 13.00: Čas, vreme, spored, obvestila — 13.15: Plošče — 17.00: Prenos mednarodnega koncerta za Nizozemsko Indijo — 17.30: Kmet. ura: Izboljšanje občinskih ozir. srenjskih pašnikov (ing. Rado Lah) — 18.00: Operni šramel — 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30: Nac. ura: Vojni dobrovoljec Ivan Gosar (Anton Gmajner, novinar) — 19.50: Slovenska ura: a) Koroške narodne, priredil A. Negele, poje Št. Jakobski oktet — b) Paberki iz koroške utrakvistične šole (Vinko Möderndorfer) — 20.30: Koncert: gdč. Majda Lovšetova in radijski orkester — 22.00: Čas, vreme, poročila, spored — 22.15: Instrumentalni dueti: orglice in harmonika (Petan France in Stanko Avgust).

Ponedeljek, 25. okt. 12.00: Ob modrih vodah havajskih (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, spored, obvestila — 13.15: Opoldanski koncert radijskega orkestra — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Zdravstvena ura: Dedne bolezni (dr. A. Brecelj) — 18.20: Saint Saens: Živalski karneval (plošče) — 18.40: Umetnostni spomeniki: Suha pri Škofji Loki (msgn. Viktor Steska) — 19.00: Čas, vreme, poročila, spored — 19.30: Nac. ura: Vloga mladinske književnosti pri našem osvobojenju — 19.50: Zanimivosti — 20.00: Koncert radijskega orkestra — 21.00: Koncert Ljubljanskega godalnega kvarteta — 22.00: Čas, vreme, poročila, spored — 22.15: Pesmi Ivana pl. Zajca poje gdč. Vida Rudolfova, pri klavirju prof. M. Lipovšek.

Čitajte »Trgovski list«!

Pri nakupu vsakovrstnega manufakturnega blaga posebno priporočamo znano veletrgovino
R. Miklauc
„Pri Školu", Ljubljana
Lingarjeva ulica 3
Pred Škofijo 3
Solidna postrežba in ugodne cene!
Engros oddelek v I. nadstropju
Ustanovljeno leta 1869.

BRIVNICA
MOŽINA
ROZNA DOLINA II/3
se priporoča cenjenim gospodom in damam. Izvršuje se tudi trajna ondulacija

„KREKO"
LJUBLJANA, TAVČARJEVA 3
Tovarniška zaloga moškega perila
Velika izbira! Nizke cene! Prepričajte se!

Na-Na!
Gostilna pri Korlnu
Ljubljana, Tyrševa c. 12
se priporoča cenj. občinstvu
Karl in Angela Rosenwirt

Električne instalacije
za luč, moč, signale in vsa v stroko spadajoča popravila Vam izvrši solidno povsod
Ivan Mihelčič, Ljubljana
elektrotehnično podjetje
Borštnikov trg štev. 1 Telefon 27-04

D. M. C. & C. M. S.
prejico, krpanec, Primor, Kronsko in umetno svilo, čipke, šolske in krojaške potrebščine, zimsko trikotažo in drugo galanterijsko ter drobno blago nudi po najnižjih cenah
OSVALD DOBEIC
LJUBLJANA, Pred Skofijo štev. 15
Velika izbera raznih gumbov!
Na debelo! Na drobno!

KAVARNA
„EVROPA"
V LJUBLJANI
Anton in Terezija Tonejc
se priporoča cenjenemu občinstvu

Priporoča se
za vsa graverska dela, štampilje, etikete
Anton Černe, graveur
Ljubljana

FILIP BIZJAK, Ljubljana
Kongresni trg štev. 8 Telefon štev. 30-17
krznar in izdelovatelj čepic
Velika zaloga moderne kožuhovine ter različni našivi za damske plašče, ovratniki za dame, gospode in otroke.
Solidno delo! **Nizke cene!**

Že v 24 urah barva, plestra in kemično snaži obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo
tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 8
Telefon št. 22-72.

Cenjenim trgovcem se priporoča
DOLENC JOSIP, TRGOVINA S KRZNOM IN DELAVNICA, LJUBLJANA
Barvanje in strojenje vseh kož Sv. Petra c. 19 - Tel. 22-62

A. Šarabon
LJUBLJANA
Uvoz kolonijalne robe
Veletrgovina s špecerijo
Velepražarna za kavo
Mlini za dišave
Glavna zaloga rudninskih vodá
Brzojavni naslov:
ŠARABON LJUBLJANA
Telefon št. 26-66
Ustanovljeno leta 1886

Srečko Lapaine
trgovina s krznom

Ljubljana **Aleksandrova cesta 4**
Telefon 37-37 Vhod s pasaže

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE TISKARNE
reg. zadr. z o. zav.
LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6
Nudi po izredno nizkih cenah: Salda-konte, štrace, journale, šolske zvezke, mape, odjemalne knjižice, risalne bloke itd.

PRIPOROČA SE RESTAVRACIJA IN VELEMESARIJA

FRANC SLAMIČ
LJUBLJANA, GOSPOSVETSKA CESTA

Izdajatelj »Konzorcij Trgovskega lista«, njegov predstavnik dr. Ivan Pless, urednik Aleksander Železnikar, tiska tiskarna »Merkur«, d. d., njen predstavnik Otmar Mihalek, vsi v Ljubljani.